
మరమ్మత్తు చేసి మనిషి

రాతిరి దేవుడు ఆ వూరికి సరిగ్గా 20 ఏళ్ళ కిందట వచ్చాడు. వచ్చిన కొత్తలో అతని తెలుగు అంతగా అర్థమయేది కాదు. రంగూన్ నుంచి వచ్చాడు. పెద్ద మీసాలూ, బొంగురు గొంతూ, కాకీ నిక్కరూ, చేతిలో కాన్వాసు సంచీ - మొదట ఊరంతా తిరుగుతూ కాన్వాసు మంచాలు కుట్టేవాడు. ఒక వీధిలో అతని అవసరం గడిచాక మళ్ళీ నాలుగయిదు నెలలవరకు అతని పనిరాదు. మడతమంచాలు ప్రతీరోజూ ప్రతీ యింట్లోనూ మరమ్మత్తులు చేయించుకోరు. అందుకని పట్నంలో అతని త్రిప్పట ఒక కాంధిశీకుడి ప్రయాణంలాగే ఉండేది.

అతని పనిలో పెద్దలోపం - అతని సమర్థత. ఏదో తెలిసిన వ్యాపారంలో స్థిరపడదామనే ఆత్మతతో చేసేపని క్షుణ్ణంగా, అతికినట్టు చేసేవాడు. చిరిగిపోయి, చూడలానికి కూడా అసహ్యంగా ఉండి, ఎందుకూ పనికిరాదనుకునే కాన్వాసు కుట్టి అందంగా, సుకంగా ఉండేటట్టు చేయడం అతని ప్రత్యేకత. అతను కుట్టిన మంచం సంవత్సరం వరకు దుక్కముక్కలాగా పడి ఉండేది. అందుకని అతని గిరాకీ ఆ సమర్థతకారణంగా తగ్గింది. ఇదిగో - ఈ సమయంలో కేవలం కేన్వాసు మంచాలేకాకుండా చెప్పులు కుట్టడం ప్రారంభించాడు. చెప్పులపని అతనికి అంతగా రాదు. అందుకని చేసిన పనే మళ్ళీమళ్ళీ చెయ్యవలసి వచ్చేది. పని ఎక్కువగానే ఉండేది. కేన్వాసు పనిలో అతని సమర్థత తెలిసిన వాళ్ళు కుట్టిన చెప్పులే మళ్ళీమళ్ళీ మరమ్మత్తులకి రావడం అతని అసమర్థత అని గుర్తుపట్టక

తను వాడుకలోపమని సరిపెట్టుకున్నారు. ఏమయితేనేం? దేవుడు నిజాయితీ స్థిరపడింది. చెప్పులు కుట్టే వ్యాపారం నిలదొక్కుకుంది.

అతనికి రాతిరి దేవుడు అని ఎందుకు పేరొచ్చిందో చెప్పాలి. ఈ దేశం వచ్చిన కొత్తలో ఏదో బర్మా పేరు చెప్పేది చెప్పాలి. ఈ దేశం వచ్చిన కొత్తలో ఏదో బర్మా పేరు చెప్పేవాడు. బర్మా పేరు తెలుగు తల్లిదండ్రులెందుకు పెట్టారో అతను ఎక్కువ అర్థం చేసుకోలేక పోయాడు. ఎంత ప్రయత్నించినా ఆ పేరు చాలామందికి అర్థం కాలేదు. పిలవడానికి గుర్తుండేది కాదు. మొత్తం మీద అదేదో దేవుడు పేరని చెప్పిన మీదట, ఆ దేవుడి పేరుతో పిలిచేకంటే 'దేవుడ'నే పిలిస్తేనే మంచిదని నలుగురూ నిశ్చయించుకున్నారు. పగలంతా నాలుగు వీధులు తిరిగి బేరాలు చూసుకొనేవాడు. దొరికిన పని అప్పుడు చేసేవాడు కాదు. సాయంకాలం దాకా అన్ని పనులూ పోగు చేశాక, పని చెప్పిన వాళ్ళలో ఎవరి యింటి వసారా శుభ్రంగా కనిపిస్తే అక్కడికి మంచాలు, కేన్వాసు గుడ్డలూ అన్నీ తెచ్చిపెట్టుకుని రాత్రివేళ పని ప్రారంభించేవాడు. ఆ రాత్రికి ఆ యింటివాళ్ళు యింత అన్నం పెడితే తనిసి, ఏ రాత్రికో పని పూర్తి చేసుకుని అక్కడే పడుకొనేవాడు.

మరి ఆ వూళ్ళో మరో దేవుడున్నాడు - కూరగాయలు బండిమీద అమ్ముకునే దేవుడు. వాడికి స్థూలంగా కూరల దేవుడనీ, పగలు దేవుడనీ పేరు. ఇతను మాత్రం రాతిరి దేవుడుగా నిలిచిపోయాడు.

వచ్చిన కొత్తలో - అప్పటికే 39, 40 ఏళ్ళుంటాయి - నవనవలాడుతూ పాతికేళ్లవాడిలాగ కనిపించేవాడు. రెడ్డిగారి వసారాలో పడుకొనే రోజుల్లో (రెడ్డిగారికి చిన్న హోటలుంది. వారి హోటల్లో "మడత మంచములు అద్దెకి యివ్వబడును" అనే బోర్డు ఉంది. ఆ బోర్డుకి గిరాకీ ఉంది) ఆ యింటికెదురుగా ఉండే పీరుసాయిబు మసీదులో పాచిపని చూసే నాతియాబీతో పరిచయం ఏర్పడింది. నాతియాబీ చకచకలాడుతూ వర్షపు సాయంకాలం ముసిరే దీపపు పురుగులంత ఉత్సాహంగా ఉండేది. మసీదులో పెట్టే ఊదొత్తుల వాసనంతా దాని శరీరంమీదే ఉండేది. ఎప్పుడూ కిళ్ళి వేసుకొని పెదాలు నాలుకతో ఎరుపు చేసుకొనేది. దాని శరీరానికి వయస్సు తొందరపడి వచ్చేసినట్లు వయస్సు కంటే శరీరం ఆవేశపడి ఎదిగిపోయినట్లు కనిపించేది. ఏమయినా నాతియాబీ ఆ రోజుల్లో ఆ వీధి వీధంతటికీ పెద్ద అందకత్తె.

రెడ్డిగారి వసారా వల్లకాక, ఆయన హోటల్లో మడత మంచాల అవసరాన్ని బట్టి కాక, నాతియాబీ అందం కారణంగాకూడా రాతిరి దేవుడు అక్కడ తరుచు ఉండేవాడు. రోజూ పనంతా ముగించుకొని కోటవీధి సాలిమేరలో రూపాయిచ్చి జలతారు కిళ్ళి నాతియాబీ కోసం కట్టించి తెచ్చేవాడు.

మెల్లగా తనకోసం ఒక మడతమంచం కుట్టుకున్నాడు రాతిరి దేవుడు. ఆమంచం మీదకి తరచు తరలిపోతూండేది నాతియాబీ.

భారతదేశాన్ని బర్మా జయించిందంటే కాస్త చికాకుగా ఉంటుంది. పాకిస్తాన్ ఓడించిందంటే కాస్త చిన్నతనంగా ఉంటుంది. కాని తెల్లదొరలు గెలిచారంటే కాస్త తృప్తిగా ఉంటుంది. ఎందుకు? ఈ ఓటమి కంటే ఓటమికి కారణమయిన వ్యక్తి స్థాయి ఆ సంఘటనకి ఒక దీటునో, గోటునో ఇస్తుంది. నాతియాబీని ఏ నాసిరకం రైల్వే కళాసీవో, ఏ బేకరీ కుక్కో తగులుకుంటే నలుగురూ బాధపడేవారేమోకాని రాతిరి దేవుడనగానే అదేదో సజావయిన విషయంలాగ నలుగురూ ఆనందించారు. ఈపని యంతకాలం ఎందుకు ఆలస్యమయిందా అన్నట్టు కోసేపు విస్తుపోయారు. వాళ్ళిద్దరూ కబుర్లు చెప్పుకోగా చూసినవాళ్ళు ఈ స్పష్టిలో అందానికి జరగవలసిన సరైన న్యాయం జరుగుతోందని ఆనందపడ్డారు. అవినీతికి అర్థం పదిమందికీ అసాధ్యమయినదీ, ఒకడు సాధించగలిగినదీను. నీతికి అర్థం పదిమందికి సాధ్యమయినదీ, ఒకడు సాధించలేనిదీను. ఏమయినా నాతియాబీ రాతిరి దేవుడు వ్యవహారాన్ని ఎవరూ పుకారుగా చెప్పుకోలేదు. అతి సహజమయిన పరిణామంలాగ అంగీకరించారు.

తర్వాత తర్వాత రాతిరిదేవుడు రెడ్డిగారి వసారాలోనే ప్రతిరాత్రి పనిచేసేవాడు. చెప్పాల పని మరీ ముమ్మరంగా సాగే రోజుల్లో రెడ్డిగారి యింటిముందే రోడ్డు పక్క చిన్న దుకాణం తెరిచాడు. ఊరంతా తిరగడం తగ్గించాడు. ఇందుకు ఊళ్ళో వాళ్ళు కొందరు బాధపడ్డారు. అతని అవసరం వచ్చినప్పుడు అప్పుడిక వాడి దగ్గరికి రాక తప్పడంలేదు.

వాళ్ళిద్దరూ పెళ్ళి చేసుకొన్నారా? ఒక యింట్లో కాపురం చేస్తున్నారా? యిలాంటి ఆలోచనలు ఎవరికీ రాలేదు దాదాపు తొమ్మిదేళ్ళదాకా. నాతియాబీకి కడుపు కాలూ ఏమీ రాలేదు. వస్త్ర వచ్చేదేమో? కాని ఒకరోజు ఉన్నట్టుండి నాతియాబీ కనిపించడం మానేసింది. ఆవూరుకి కాటాకుస్తీ పందాలకి వచ్చిన ఉస్మాన్ సాయిబు వెళ్ళిన మర్నాటి నుంచి నాతియాబీ జాడ ఎవరికీ తెలీలేదు. అంతవరకు నాతియాబీ రాతిరిదేవుడు పెళ్ళి గురించి నలుగురూ ఎలాగయితే ఆలోచించలేదో ఇప్పుడు ఉస్మాన్ సాయిబు లేవదీసుకుపోవడాన్ని అంతగా పట్టించుకోలేదు. ఆ రాత్రే రాతిరి దేవుడికి మొదటిసారిగా గుండెనొప్పి వచ్చింది. అప్పుడు ఊరిలో వాళ్ళు కొందరు కలవరపడ్డారు. నాతియాబీ గురించి కాదు, రాతిరిదేవుడు గురించి. రెడ్డిగారు స్వయంగా కారులో తీసుకెళ్ళి ఆసుపత్రిలో చేర్చారు. అంతకాలం నాతియాబీ వాడితో కాపురం చేశాక లేచిపోతే రాతిరిదేవుడు బతకడని నలుగురూ చెప్పుకున్నారు. దాన్ని నమ్మి దానిపేరు మీద వాడు యిన్ని సంవత్సరాలుగా దాచిన నాలుగు వేల రూపాయలు తీసుకొని పారిపోయిందని చెప్పినప్పుడు నలుగురూ మొదటిసారిగా నాతియాబీని తిట్టారు.

“అలాంటి ముండకోసం నువ్వు ఆరోగ్యం పొడుచేసుకుంటావెందుకురా” అని రెడ్డిగారు మందలించారు రాతిరిదేవుడిని. ఆ మాటలకి రాతిరి దేవుడు నరాలన్నీ దిగుసుకుపోయినట్టు గిలగిలలాడాడు. బొటబొట కళ్ళనీళ్ళు కార్చాడు. జరిగినదానికి బాధతో కాదు, నాతియాబీని అంత మాట అన్నందుకు.

“దాన్నేం అనకండి బాబూ. అది దేవత” అన్నాడు. వాడి పరిస్థితి చూసి యింకేం మాట్లాడకుండా అక్కడినుంచి వెళ్ళిపోయారు రెడ్డిగారు.

నువ్వు జరిగినదానికి సానుభూతి చూపు, చూపకపో. కాని నాతియాబీని పల్లెత్తిమూల అంటే గిలగిలా కొట్టుకుపోయేవాడు. రాతిరిదేవుడికి ఆమె పల్ల విశ్వాసాన్ని తెలుసుకొంటున్న కొద్దీ నాతియాబీ మాద కోపం నలుగురికీ పెరిగిపోయేది. అటువంటి ఉత్తముడిని వదిలిపోయినందుకు అసహ్యించుకొనేవారు.

నలుగురి నోళ్ళలోనూ తన ప్రేయసి నాతియాబీ పడకుండా ఉండాలంటే తనేం చేయాలి? ఈ సంఘటనవల్ల తనేం నష్టపోలేదని నలుగురూ అనుకునేట్టు చెయ్యాలి. ఆస్పత్రి నుంచి వచ్చాక రాతిరి దేవుడు దిగులుగాకాని, కంటతడి పెట్టుకొంటుండగా కాని చూసినవాడెవరూ లేరు. ఇదివరకటికంటే ఎక్కువ ఆనందంగా కనిపించేవాడు. ఎన్నాళ్ళ కిందటో మానేసిన అలవాటు మళ్ళీ ప్రారంభించాడు. ఇంటింటికీ వెళ్ళి బేరాలు తెచ్చుకొనేవాడు. అతి త్వరలో నాతియాబీ జ్ఞాపకాల నుంచి తేరుకొన్నందుకు ఒక విధంగా నలుగురూ ఆనందించారు.

ఉన్నట్టుండి ఓ రోజు రాతిరి దేవుడు మరీ ఆనందంగా ఎగిరి గెంతేశాడు— పోస్టుమాన్ యిచ్చిపోయిన ఒక ఉత్తరం పట్టుకొని. విషయం ఏమిటంటే నాతియాబీ ఉత్తరం రాసింది. తను ఎక్కడికీ పోలేదనీ, తన దూరపు చుట్టాన్ని చూడడానికి ఔరంగాబాదు వచ్చానని, ఆయన బాగవగానే బయలుదేరి వచ్చేస్తానని రాసింది. ఊళ్ళో తనకు తెలిసిన వాళ్ళందరికీ పేరుపేరునా చెప్పాడు.

“మరి ఎత్తుకుపోయిన నాలుగు వేల రూపాయల మాటేమిటి?”

“నేను సంపాదించింది దాని సొమ్ము కాదా బాబూ - ఎత్తుకు పోవడం ఎలా అవుతుంది? మేనమామ మంచం మీదున్నాడని తెలిసి ఖర్చులకి తీసుకెళ్ళిందట” అన్నాడు. ఆమె చర్య ఎలా ఉన్నా, ఆ చర్యని వాడు ఔదార్యంతో అర్థం చేసుకోవడం అందరికీ నచ్చింది. నాతియాబీ మంచి చెడ్డలెలా ఉన్నా రాతిరిదేవుడు ఆనందపడుతున్నందుకు, అది మళ్ళీ వాడిదగ్గరికి తిరిగి వస్తున్నందుకు సంతోషించారు. ప్రతీవారం వరస తప్పకుండా వాడికి ఉత్తరం వచ్చేది. ఆ ఉత్తరాల్లో నాతియాబీ కనపరచే ప్రేమ, తిరిగి రావాలనే ఆతృత చూసి అందరూ ఆమె పల్ల తమ అభిప్రాయాలు మార్చుకొన్నారు.

“మేమే పొరబడ్డారా. నిజంగా అది మంచిపిల్లే. ఏమయినా నువ్వు అదృష్టవంతుడివి” అని రెడ్డిగారు మెచ్చుకున్నారు. తన నాతియాబీ ఈవిధంగా వాళ్ళ సదభిప్రాయాన్ని సంపాదించుకోలిగినందుకు ఆ సందర్భాల్లో రాతిరిదేవుడు ముఖం గర్వంతో వెలిగిపోయేది.

ఏమయినా రాతిరి దేవుడు యిదివరకంతటి వ్యాపారాన్ని తగ్గించేశాడు. ఎవరయినా “ఏరా? దుకాణం ఈ మధ్య తరచు తెరవడం లేదు” అంటే నవ్వి “నాకెందుకు బాబూ అంత సంపాదన? మళ్ళీ నాతియాబీ రానివ్వండి. అప్పుడు మళ్ళీ ఓపట్టుపడతాను” అనేవాడు.

“ఎప్పుడొస్తుందేమిటి?”

“ఇదిగో ఈ రంజాన్ గడిచాక వచ్చేస్తానంది. వాళ్ళ మావయ్య యిప్పుడు కొంచెం నయమేనట!”

“పోనీ నువ్వు వెళ్ళి చూసిరాలేక పోయావా?”

“వెళ్ళేవాడినే బాబూ. కాని యిక్కడ, బొత్తిగా పని చెడుతుంది. తీరా నేవెళ్ళాక ఎలాగూ వచ్చావు కదా అని వాళ్ళ మామయ్య అక్కడే ఉంచేస్తాడేమోనన్న భయం నాతియాకి. ‘నాకిక్కడ ఉండాలని లేదు. నువ్వు రాకు, నేనే వచ్చేస్తాను’ అని రాసింది బాబూ”.

ఎప్పుడు చూసినా రాతిరి దేవుడు కళకళలాడుతూ ఉండేవాడు. పని తగ్గించినా ఆదాయం బాగానే ఉండేదేమో, మధ్యమధ్య కల్లుపాకలో చేరి కాస్త మందు వేసేవాడు.

“ఓరేయ్! నాతియా వస్తే నిన్ను చంపేస్తుందిరోయ్” అని ఎవరయినా హెచ్చరిస్తే-

“అదోస్తే తాగడానికి మాత్రం నాకు టైమెక్కడుంటుంది భాయ్! అందుకే జీవితానికి సరిపడా యిప్పుడే తాగేస్తున్నాను” అనేవాడు. ఆ సందర్భాల్లో వాడి హాస్యం, ఎప్పుడూ నవ్వుతూ నవ్విస్తూ ఉండేవాడి ధోరణి అందిరికి ముచ్చట కలిగించేది. నాతియాబీతో కలిసిఉన్న రోజుల్లో వాడు ఎంత ఆనందంగా ఉండేవాడో ఎవరికీ గుర్తులేదు. కాన యిప్పుడు ఆవిడ పేరు చెప్తేనే అతని కళ్ళల్లో కనిపించే వెలుగు చాలా అబ్బురంగా ఉండేది.

వారాలూ, నెలలూ గడిచిపోయాయి. సంవత్సరం దాటిపోయింది. ఉత్తరాలు వస్తున్నాయి. కాని నాతియా రాలేదు. నలుగురూ అనుమానంగా రాతిరి దేవుడితో అన్నారు. “ఓరేయ్! నీకు ఇలా ఇచ్చకపు కబుర్లతో ఉత్తరాలు రాస్తూ వాడితో కులుకుతోందేమో” అని.

“ఛ ఛ అదలాంటి మనిషి కాదు” అని ఖచ్చితంగా అన్నాడు రాతిరి దేవుడు.

ఈసారి ఉత్తరం వచ్చినప్పుడు ప్రత్యేకంగా ఒకపేరా చదివి వినిపించాడు. “నెలలు గడిచిపోతున్నాయి. నేను రాలేదని కోపం, అనుమానం రావచ్చు. అన్నీ సరిగ్గా ఉంటే నాలుగు నెలలకిందటే నీ దగ్గర ఉండేదాన్ని. రావాలనుకుంటూంటే మా అత్త చచ్చిపోయింది. మావయ్య మరీ డీలా పడిపోయాడు. అతను కోలుకున్నాక వచ్చేస్తాను, నన్నర్థం చేసుకో” అని రాసింది.

నలుగురూ అర్థం చేసుకున్నారు. నాతియాబీ త్వరలో తిరిగి వస్తుందనీ, మళ్ళీ రాతిరి దేవుడు పాత వ్యాపారం మూడు పువ్వులూ ఆరుకాయలుగా ప్రారంభిస్తాడని అంతా అనుకున్నారు.

అదిగో ఆ సమయంలోనే మళ్ళీ రాతిరి దేవుడికి గుండెపోటు వచ్చింది. ఈ సారి రావడం రావడం తీవ్రంగా వచ్చింది. రెడ్డిగారు, మిగతా హితులు అంతా ఆస్పత్రికి చేర్చారు. నాతియాకి ఒక టెలిగ్రాం యిస్తే వచ్చి ఆస్పత్రిలో వాడిపక్కన ఉంటుందని అంతా

అనుకున్నారు. అది ఉంటే త్వరగా కోలుకుంటాడు కూడాను. వాడికి కాస్త తెలివిరాగానే ఆ మాట వాడికి చెప్పారు. అడ్రసు ఇవ్వమన్నారు. వాడు చిరునవ్వు నవ్వాడు.

“ఏం బాబూ? నా జబ్బు గురించి దానితో చెప్తారా? వద్దు బాబూ వద్దు. దీనికింత భయం ఎందుకు? వారంలో కోలుకుంటాను. నాతియా వచ్చేసరికి పెళ్ళికొడుకులాగ తయారయి దానికి ఎదురు సన్నాహం వెళ్తాను” అన్నాడు. వాడిలో ఆ ఆత్మవిశ్వాసం, కోరిక, దృఢనిశ్చయం కనిపెట్టిన వాళ్ళంతా తప్పక సాధిస్తాడని అనుకున్నారు. కాని ఈసారి మంచం మీంచి లేవలేదు. మరో పదిరోజులకి చచ్చిపోయాడు రాతిరిదేవుడు. అతన్ని తెలిసిన వాళ్ళంతా చాలా బాధపడ్డారు. రెడ్డిగారయితే యింట్లో మనిషి పోయినట్లే భోరుమన్నారు. ఇప్పుడయినా నాతియాబీకి చెప్పాల్సిన బాధ్యత ఉందని ఆడి యిల్లంతా వెదికారు. పాత ఉత్తరా మీద ఔరంగాబాదు అడ్రసు కనిపిస్తుందేమోనని. కాని ఎక్కడ దాచాడో ఒక్క ఉత్తరం కూడా కనిపించలేదు.

ఇలా ఉండగా మూడోనాడు అంటే రాతిరి దేవుడు చచ్చిపోయిన తర్వాత మూడోనాడు నాతియాబీ దగ్గర్నుంచి ఉత్తరం వచ్చింది. రెడ్డిగారు ఆతృతగా ఉ ఉత్తరం విప్పి చూశారు.

“మాచా పదిమంది ఏమనుకున్నా నువ్వేం దిగులు పెట్టుకోకు. ఇక్కడ ఉన్నానన్న మాటేకాని నా మనసంతా నీమీదే ఉంది. ఈ ముసలాడి బాధవదిలిపోతే ఏకంగా అక్కడికి వచ్చేస్తా. నీకోసం ఓ సిల్కు చొక్కాగుడ్డ కొన్నాను. అది కుట్టించుకు నువ్వు నిలబడ్డావంటే రంగం నుంచి దిగిన దొరలాగ ఉంటావు. నాకోసం ఎదురు చూడు మాచా” అని రాసంది.

ఉత్తరం మీద హైదరాబాదు పోస్టల్ స్టాంపు ఉంది. అడ్రసు లేదు. రెడ్డిగారికి కాస్త ఆశ్చర్యం కలిగించింది. ఔరంగాబాదులో నాతియాబీ ఉందని రాతిరిదేవుడు చెప్పేవాడే. మరి ఉత్తరం హైదరాబాద్ నుంచి వచ్చింది? బహుశా మావయ్యకి రోగం ముదిరి పట్నం తీసుకువచ్చారేమో! ఏమయినా హైదరాబాద్ మహానగరంలో నాతియాబీ కోసం ఎక్కడని వెదకడం? రాతిరి దేవుడు పోవడం కన్నా, నాతియాబీకి చెప్పలేదన్న బాధ అతని హితుల మనస్సుల్లో చాలా కాలం ఉండిపోయింది. రాతిరి దేవుడు పోయాక కూడా నాలుగయిదు ఉత్తరాలు వచ్చేవి. వీ క్షణాన్నయినా తను వచ్చేయవచ్చునని రాసినవి. వస్తే ఈ దుర్వార్త చెప్పాల్సి వస్తుందని నలుగురూ వాపోయారు. ఆమె కోసం ఎదురు చూశారు. కాని ఆమె రాలేదు. క్రమంగా ఉత్తరాలు రావడం మానేశాయి.

మెల్లగా రాతిరిదేవుడు ప్రజల మనస్సుల్లోంచి శలవు తీసుకుంటున్నాడు. ఈ సమయంలో ఉన్నట్టుండి మస్తాన్ సాయిబుతో కలిసి నాతియాబీ వూళ్ళోకి దిగింది. మరో కాలాకుస్తీ పోటీలకి మస్తాను వూరొచ్చాడు. అతనితోనే ఉన్న నాతియాబీని మొదట ఎవరూ పోల్చుకోలేక పోయారు. శరీరం బాగా పెరిగి కిళ్ళీ నమలడం వల్ల పళ్ళు గారెక్కి కళ్ళు మరింత చీపి అయి బాగా మారిపోయింది. తీరా ఒకరిద్దరు గుర్తు పట్టాక ఊరూ వాడంతా

గుప్పుమంది. ఇంకా నాతియాబీ ఇంకా సాయిబుతోనే ఉంటోందని. ఎవరో అడిగారు—

“ఏమే? వాడు - ఆ రాతిరిదేవుడు - చచ్చేదాకా నీకోసం ఎదరు చూశాడు. అన్ని ఉత్తరాలు రాసినదానివి, వాడిని ఒక్కసారి చూడడానికి రావాలనిపించలేదా?” అని

రాతిరిదేవుడు పోయాడని విని నాతియాబీ ఆశ్చర్యపోయింది. కాని భోరుమనలేదు. ఉత్తరాలు రాయడం గురించి విని “ఏంటీ? నేను వాడికి ఉత్తరాలు రాశానా?” అంది. నిర్ఘాంతపోతూ. “అదేమిటలా ఆశ్చర్యపోతావు. మేం ఉత్తరాలు విన్నాం. వాడే స్వయంగా చదివి వినిపించేవాడు కూడానూ!” అన్నారు కొందరు.

అప్పుడు చెప్పింది -

“ఈ వూరొదిలి పోయాక వాడివూసే నాకు తెలీదు - వాడికి నేను ఉత్తరం రాయడమేంటి? మా మాతంలో పెళ్ళాడాలని మా అన్న చావగొడితే మస్తానుతో ఆరోజు వెళ్ళిపోయాను అంతే. ఆ తర్వాత రాతిరిదేవుడు సంగతి నాకు తెలీదు” అంది.

అందరూ నిర్ఘాంతపోయారు. మరి ఆ ఉత్తరాలన్న ఎక్కడి నుంచి వచ్చినట్లు? - వారం శ్రద్ధగా పెంచిన నాతియాబీ వ్యక్తిత్వం ఆనాటితో కూలిపోయింది. జీవితమంతా పీలికలయిన కాన్వాసు మంచాల్ని మరమ్మత్తు చేసే రాతిరిదేవుడు, ఒక్కసారి తునాతునకలయిన నాతియాబీ వ్యక్తిత్వానికి అతుకులు వేసి చాలాకాలం కాపాడాడు.

రాతిరి దేవుడు కష్టపడి పెంచిన ఆమె వ్యక్తిత్వం నలుగురి నోళ్ళలో వాడు పోయిన పది నెలలకి చచ్చిపోయింది.

(ఆంధ్రభూమి వీళ్ళి 26.10.1978)
